

найближчі десятиріччя в архітектурному формотворенні таких висот, яких досягли вже закордонні колеги-архітектори.

Список використаних джерел:

1. Ковальський Л. М. Архітектура вищих навчальних закладів [Текст] / Л. М. Ковальський, Г. Л. Ковальська. – К.: Основа, 2011. – 256 с.
2. Колозали Р. В. Об'ємно-планувальна структура будівель багатoproфільних університетів (на прикладі Кіпру) [Текст]: автореф. дис. канд. арх.: 18.00.02 / Р. В. Колозали. – НАН України. – К., 2002. – 220 с.
3. Ежов В. И. Архитектура общественных зданий и комплексов [Текст] / В. И. Ежов, С. В. Ежов Д.В. Ежов; под общ. ред. В. И. Ежова; Украинская академия архитектуры, Архитектурное бюро «ЕЖОВ». – К.: ВИСТКА, 2006. – 380 с.

Папета О.В.

старший викладач,

Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

ТВОРЧИСТЬ ЛЮДМИЛИ СЕМИКІНОЇ В КОНТЕКСТІ ХУДОЖНЬОГО РУХУ УКРАЇНСЬКОГО НОНКОНФОРМІЗМУ

Час духовного очищення від сталінського тоталітаризму увійшов в історію під назвою «хрущовської відлиги» і ознаменувався появою нової генерації діячів культури і мистецтва, відомої як шістдесятники. Перебуваючи часом в діаметрально протилежних соціальних і політичних умовах, представники цього покоління виборювали своє право на свободу. Зокрема, проблема самоідентифікації, яка традиційно є наріжним каменем в розмові про українських шістдесятників, була для тодішніх митців реалізацією їх права на свободу національного вибору.

Українські художники-шістдесятники розвивали національні тенденції живопису, графіки, декоративного мистецтва через призму переважно модерністських стильових художніх напрямів. Проте на чільному місці залишалося прагнення до національного усвідомлення, цікавість до української історії та культури. Л. Семикіна, спільно зі своїми колегами і однодумцями, саме в цей час почала вивчати українську мову, національні традиції, фольклор. Для художниці національний фольклор, етностилістика перетворилися на джерела оновлення та очищення від обмежень і заборон радянської ідеології.

На початку 1960-х рр. визначилася чітка позиція щодо національних пріоритетів в українській мистецтвознавчій літературі на прикладі робіт Г. Логвина, П. Білецького, М. Брайчевського, який, зокрема, відіграв суттєву роль в глибокій зацікавленості Л. Семикіної мистецтвом Київської Русі і Візантії. Під впливом цих факторів в творчому доробку художниці з'являються роботи, присвячені темі давньоруської історії, наприклад, триптих «Легенда про Київ» (1965 р.) Своєрідною «школою самосвідомості» для неї, так само, як і для багатьох представників творчої київської інтелігенції стала майстерня скульптора І. Гончара.

Плюралізм думок і поглядів часів «відлиги» послугував імпульсом для масштабної полеміки щодо новаторських підходів в мистецтві. Проблема «сучасного стилю» для багатьох художників-шістдесятників, в тому числі і для Л. Семикіної, вийшла на перший план. Розуміння цього стилю спиралося на три основних критерії. Першим і головним серед них стали конструктивність і динаміка форми. Другим образно-пластичним критерієм було тяжіння до народного мистецтва, з притаманним йому трактуванням кольору і композиції. Саме тут, на думку Л. Семикіної і її колег-однодумців, в концентрованому вигляді зберігалися базові першоелементи, з яких на наступному етапі розвитку можливо було відтворити архетипні пластичні структури. Нарешті, третім критерієм стала «реанімація» традиційних технік – гончарства, різьблення по дереву, ткацтва, а також застосування технологій, які передбачали співтворчість митця, технолога, інженера з майстрами

Для мистецтва українських шістдесятників було характерним звернення до архетипів, легенд, подій національної історії, народної іконографії, свято-обрядових дійств (колядок, щедрівок), мотивів українських народних пісень, поезії Т. Шевченка. Майже всі названі тенденції так чи інакше були відображені в творчості Л. Семикіної. В її творчому доробку є станкові речі, присвячені подіям національної історії, авторські строї для колядок і щедрівок, робота над вітражем до 150-річчя з дня народження Т. Шевченка.

Національне культурне відродження 1960-х рр. змінило вектор розвитку мистецьких процесів в Україні як у площині офіційного мистецтва, так і в середовищі неофіційних творчих об'єднань. Разом з відносним послабленням ідеологічного контролю на короткий час піднялася інформаційна завіса, що відгороджувала українського художника від мистецьких процесів на Заході. З'явилися перші переклади закордонних авторів про авангардні напрямки в мистецтві та їх критичні рецензії.

Перманентне відчуття абсурдності «замовної естетики» у прогресивних мистецьких колах спричинило до радикальних експериментів з художньою формою поза офіційною виставковою діяльністю. На думку дослідника мистецтва шістдесятників Б. Мисюги, «формальний нонконформізм та неоромантичне прагнення заглибитися в духовні сфери національної свідомості були тими самобутніми ознаками українського мистецтва, що єднали український контекст з епохою розвинутого постмодернізму» [1, с. 17].

Список використаних джерел:

1. Мисюга Б. В. Галина Севрук. Альбом-монографія. – Львів, Київ: Смолоскип, 2011. – 240 с. – С. 17.
2. Медведєва О. Історіографія нонконформізму в українському образотворчому мистецтві 60-х рр.. ХХ ст. // Мистецтвознавчі записки: Зб. наукових праць. – К., 2002. – Вип. 1(2).
3. Медвідь Л. Шестидесятництво: філософія та естетика опору // Молода нація. Альманах / Відповідальний редактор О. Проценко. - К.: Смолоскип, 2000. – С. 103-124.
4. Смирная Л. Украинский нонконформизм и концепция национального искусства 60-х. // в кн.: Искусство украинских шестидесятников / сост. О. Балашова, Л. Герман. – К.: Основы, 2015. – 384 с. – С. 20-27.